

0000 gjetuigen

5

VRIJDAG 10 JULI 1998
verslag van de vijfde 'rechtszitting' met als thema
'Ouderen en jongeren in de dovenwereld'

Rechter	Sarah Muller
Advocaat	Wilma Matthijsen
Openbare aanklager	Henk Buter
Griffier	Ria van Hoesel

Rechter: Goedenavond allemaal, welkom bij OOGgetuigen. OOGgetuigen dankt zijn naam aan Theater 't OOG. Misschien zijn jullie hier voor de eerste keer, daarom wil ik een aantal zaken uitlegen. OOGgetuigen wordt vanavond voor de vijfde keer gehouden.

OOGgetuigen wordt georganiseerd door Theater 't OOG en Handtheater in samenwerking met Woord & Gebaar.

Vanavond is het thema 'jongeren en ouderen in de dovenwereld'. De voorbereidingsgroep heeft stellingen gemaakt samen met vertegenwoordigers van de Jongeren Commissie (JC), en de Landelijke Organisatie Dove Ouderen (LODO).

Henk Buter is vanavond openbare aanklager namens de ouderen, Wilma Matthijsen is advocaat namens de jongeren. Ria van Hoesel treedt op als griffier. Zij let erop wie er aan de beurt is en vraagt je naam. Ik ben Sarah en heb de rol van rechter. Ik zal steeds per stelling de discussie samenvatten. Jullie, het publiek, zijn getuigen en jury. Jullie hebben dus een belangrijke functie.

We hebben vanavond zes stellingen, drie voor de pauze en drie na de pauze.

1. Jongeren zijn te weinig actief in de dovenwereld. Ze doen bijna geen vrijwilligerswerk of bestuurswerk.

Openbare aanklager: Ik loop al heel wat jaren in de dovenwereld rond. Vroeger waren er in de dovenclubs en -organisaties veel jongeren actief. Maar de laatste jaren zijn er bijna geen jongeren meer te vinden die bestuurswerk of ander vrijwilligerswerk willen doen. Ik vind dat ronduit een schandaal.

Advocaat: Het is niet waar dat er de laatste jaren geen jongeren actief zijn. Natuurlijk is niet iedere jongere actief, maar er zijn toch heel wat jongeren die meewerken aan organisaties. Het probleem is dat ouderen altijd tegen ons zeggen dat we geen ervaring hebben. Ze geven ons geen kans en doen het liever zelf.

Jos Kreike: Ik ben slechthorend en ik kan niet zo goed gebaren. Ik ben het met Wilma eens. Het is tegenwoordig anders. Kinderen krijgen nu steeds meer de kans om te studeren, kijk maar naar Amerika. Ik vind dat jongeren die kans moeten grijpen.

Piet Kole: Ik ben een oud mens en ik heb zelf mijn hele leven veel vrijwilligerswerk gedaan. Tegenwoordig willen jongeren dat niet meer. Ik heb ze vaak gevraagd om in ons bestuur te komen of te komen helpen, maar dan gebaren ze 'fuck you' (opgestoken middelvinger). Ze hebben er geen zin in.

Fiona de Haas: Dat klopt, veel jongeren hebben geen zin in vrijwilligerswerk, maar daar is altijd een reden voor.

Piet Kole: Ik wil nog iets aanvullen. Ik heb wel aan jongeren gevraagd of ze wilden helpen met schoonmaken. Ja, dat willen ze wel, als ze er geld voor krijgen! Maar het gaat toch om samenwerken, niet om geld verdienen!

Martijn Zuidema: Ik wil wel vrijwilligerswerk doen, maar ik werk. Ik moet ook mijn brood verdienen. Bovendien willen jongeren ook andere dingen in het leven, zoals uitgaan naar de disco. Jongeren gaan hun eigen weg.

Suzanne Davina: Het is ook belangrijk dat er subsidies komen voor projecten van jongeren.

Advocaat: Het opleidingsniveau van dove jongeren is tegenwoordig veel hoger. Ze stellen dus ook meer eisen. Inderdaad moeten we subsidies aanvragen, maar de ouderen hebben ons dat niet geleerd.

Rudi Hietbrink: Ik wil terugkomen op Martijn. Hij zegt: ik kan geen vrijwilligerswerk doen, want

ik moet werken. Dat geldt ook voor ouderen! Ik ben zelf getrouwd, ik heb twee kinderen en een volle baan, maar ik zit wel in verschillende besturen. Je kunt niet zeggen: ik heb geen tijd. Je moet er tijd voor maken. Uitgaan, naar de disco of de bioscoop kost ook tijd.

Johanna van Beeten: Vroeger deden doven veel meer aan sport. Er waren heel veel sportverenigingen. Doven gingen dan vanzelf in het bestuur van de sportvereniging zitten. Maar nu gaat de dovensport achteruit en zijn er veel minder verenigingen.

Jos Kreike: Ik kan me wel voorstellen dat jongeren hun studie op de eerste plaats zetten en sport op de tweede plaats.

Johanna van Beeten: Ik begrijp wel dat studeren voor sport gaat, maar het kan ook allebei.

Dora Brinkman: Ik begrijp wel dat de tegenwoordige tijd anders is dan vroeger. Jongeren hebben weinig tijd. Ze studeren, ze werken, ze willen geld verdienen om een mooi huis en een auto te kopen. Maar de dovenverenigingen geven ook veel gezelligheid. Als jullie jongeren nu niet actief zijn, wat blijft er dan later, in de toekomst, over van de dovenwereld? Dan zitten jullie in een mooi huis, alleen. Daar moeten jullie ook aan denken.

Benno Harterink: Ouderen moeten jongeren informatie geven, maar dat doen ze vaak niet. Dan moeten jongeren het zelfstandig doen, zelf emanciperen, werken aan de toekomst.

Marcella Aerdenhout: Jongeren hebben een eigen cultuur, daarom willen ze niet meewerken.

Abdul Yildirim: Ik ben het met Dora eens. Vroeger waren de mensen veel meer bereid om elkaar te helpen. Nu is het: ik, ik en nog eens ik. Dat is niet alleen bij de doven zo, maar ook bij de horende mensen.

De rechter vat samen en telt de stemmen: 40 voor de advocaat, 14 voor de openbare aanklager.

2. Ouderen hebben geen brede visie. Ze staan niet open.

Advocaat: Ouderen hebben een beperkte visie. De dove jongeren studeren, kijken televisie, hebben veel meer informatie over seks en drugs. Ze zijn zich veel meer bewust van de wereld. Ouderen willen daar niks mee te maken hebben.

Openbare aanklager: Hebben jongeren een brede visie? Nou, dat heb ik niet opgemerkt. De meeste jongeren zijn helemaal gek van voetbal en computers. Jonge doven hebben wel een hogere opleiding, meer geld en meer mogelijkheden. Maar dat betekent niet dat ze een ruimere visie hebben. Ik vind jongeren vaak bekrompen. Als ze ruim van geest waren, zouden ze inzien wat de oorzaken zijn.

Deanna van Hall: Ik ben vandaag met een groepje ouderen uit geweest. We stonden op de bus te wachten. Toen de bus kwam, drong een groepje jongeren voor. De ouderen waren daar heel boos over. Dat maak ik vaak mee, ook in de tram. Oudere mensen staan en jongere mensen zitten. Ik ben oud, maar dan denk ik: laat maar. Jongeren hebben niet geleerd wat het betekent om te geven.
Ik wil aan jullie vragen: wat moeten ouderen doen?

Jelle Postma: Je wilt weten wat ouderen moeten doen? Dat is eenvoudig: die jongeren een pak rammel geven!

(Het publiek lacht.)

Ineke Luttik: Vroeger hadden kinderen niets te zeggen. Ze moesten beleefd en gehoorzaam zijn. Tegenwoordig zijn kinderen veel meer open. Oudere mensen hebben daar moeite mee. Wat moeten ouderen doen als jongeren blijven zitten in de tram of bus? Gewoon vragen: mag ik asjeblijft zitten, ik ben moe.

Rudi Hietbrink: Jongeren hebben weinig aandacht voor ouderen. Komt dat door de school?

Kika Meereboer: Niet alle jongeren zijn hetzelfde. Er zijn leuke jongeren en niet leuke jongeren.

Ik heb laatst iets meegemaakt. Ik zat in de bus en er kwam een oude man binnen. Ik stond op en zei: gaat u maar zitten. Toen werd die oude man kwaad en antwoordde: ik ben helemaal niet oud, er mankeert niets aan mijn benen!

(Het publiek lacht.)

Rina Hietbrink: De dove jongeren maken gebruik van diverse voorzieningen, zoals ondertiteling en de tolken. Maar zelf hebben ze daar niets voor gedaan.

Fiona de Haas: Het probleem is ook dat ouderen zich schamen en niet gemakkelijk hun eigen fouten toegeven.

Martijn Zuidema: Rina zegt dat jongeren niets hebben gedaan voor de voorzieningen, zoals ondertiteling. Maar wij jongeren zijn met nieuwe ontwikkelingen en voorzieningen bezig, zoals de computer.

Johan Wesemann: Ik heb een vraag voor de openbare aanklager: Wat kunnen jongeren van ouderen leren? Van de geschiedenis van ouderen?

Openbare aanklager: Ouderen hebben veel problemen gehad. Tot 1850 werden er in het dovenonderwijs gebaren gebruikt, maar na 1850 werden de dovenscholen oraal en waren gebaren verboden. In het orale onderwijs kunnen doven zich niet ontwikkelen en blijft hun niveau laag.

Rechter: Dus je zegt dat ouderen een beperkte visie hebben door het oraal onderwijs?

Openbare aanklager: Ja, de visie van ouderen is door de omstandigheden beperkt.

De rechter vat samen en telt de stemmen, 32 zijn voor de advocaat, 21 voor de openbare aanklager.

3. Jongeren maken gebruik van voorzieningen, maar wie hebben voor de voorzieningen gevochten? De ouderen!

Openbare aanklager: Jongeren gebruiken voorzieningen, zoals de teksttelefoon, tolken, ondertiteling. Maar ze hebben daar zelf niet voor gevochten. Dat hebben de ouderen gedaan.

Advocaat: Dat is waar. De ouderen hebben ervoor gezorgd dat wij jongeren die voorzieningen kunnen gebruiken. Jongeren zijn toevallig nu geboren. Ze kunnen het niet helpen. We zijn natuurlijk wel dankbaar, maar hoe lang moeten we dankjewel zeggen? Een keer dankjewel zeggen vind ik wel genoeg.

Jelle Postma: Pfff! Ouderen hebben voor voorzieningen gevochten. Maar wie zijn bezig met de nieuwe ontwikkelingen? Jongeren!

Deanna van Hall: Ouderen moeten begrijpen dat jongeren op een andere manier leven. Ze hebben andere gewoontes. Ouderen en jongeren moeten meer samenwerken.

Rudi Hietbrink: Ik ben toch ook jong geweest? De ouderen van nu zijn de jongeren van vroeger. Het zijn de jongeren van vroeger geweest die hebben gevochten voor voorzieningen als tweetalig onderwijs, tolken, nieuws voor doven en slechthorenden, ondertiteling. Nu zijn wij oud en moeten de jongeren het overnemen.

Abdul Yildirim: Ik ben het eens met Wilma. Ik heb er niet om gevraagd om geboren te worden.

David da Silva: Ouderen hebben wel gevochten voor voorzieningen, maar jongeren hebben gevochten voor de erkenning van de Nederlandse Gebarentaal.

Openbare aanklager: Hoe kom je daar nu bij?! De erkenning van de gebarentalen is te danken aan wetenschappelijke onderzoekers. In 1960 zijn er al onderzoeken gedaan aan de universiteiten waaruit bleek dat gebarentalen volwaardige talen zijn.

John van Gelder: Er zijn nu nieuwe ontwikkelingen en voorzieningen zoals video en computers. Daar weten jongeren veel meer van. Die hebben daarvoor gestudeerd.

Benno Harterink: Ik heb er niks mee te maken wat er honderd jaar geleden is gebeurd. Ik kan daar niets aan doen.

Johan Wesemann: Jongeren hoeven geen dank je wel te zeggen. Ouderen hebben het voor zichzelf gedaan. Nu wordt er gevochten voor de erkenning van gebarentaal. Daar kunnen de kinderen van de toekomst weer gebruik van maken.

De rechter vat samen en telt de stemmen, 30 voor de aanklager, 15 voor de advocaat.

P A U Z E

4. De activiteiten die ouderen organiseren voor jongeren zijn ouderwets, niet aantrekkelijk.

Advocaat: Ouderen bedenken activiteiten voor jongeren: leuk disco, leuk lampjes in het clubhuis. Moet je eens gaan kijken in de dovenclubs: tafeltjes met oranje tafelkleedjes. Moet je eens kijken wat er aan de muur hangt! Portretten van oude bestuurders, stadsgezichten!

Openbare aanklager: Dat is jullie eigen schuld. Als er geen jongeren in het bestuur van de dovenclubs zitten, kunnen ze ook niet meepraten over de inrichting. Ouderen hebben een andere smaak dan jongeren. Dan moeten jullie maar in het bestuur gaan zitten.

Kartini Le Grand: Ouderen weten beter hoe het is om doof te zijn. Ze hebben meer bewustzijn. Jongeren hebben nog weinig levenservaring en kunnen van ouderen leren.

Pascal Ursinus: Ouderen denken soms dat ze weten wat jongeren willen. Dat vind ik arrogant. Ze staan niet open voor jongeren. Ze vragen niets.

Suzanne Davina: Kijk nou eens bij SWDA. De kleuren zijn bruin en oranje. Er staan lelijke plastic stoelen. Het clubhuis is niet aantrekkelijk en toegankelijk voor jongeren.

Ik ben het er ook niet mee eens dat ouderen meer ervaring hebben met doof zijn. Doof zijn is nu heel anders dan vroeger.

Rechter: De openbare aanklager zegt dat je dan in het bestuur moet gaan zitten.

Suzanne Davina: Ik niet!

Johan Wesemann: De portretten bij de welzijnsstichtingen getuigen van de dovensgeschiedenis. Oudere doven kennen de geschiedenis. Ze weten wat er vroeger is gebeurd. Jongeren kunnen aan ouderen vragen over vroeger. Om de dovencultuur te behouden is het belangrijk om de geschiedenis te kennen. In Amerika is dovensgeschiedenis een vak.

Ook al is het gebouw niet aantrekkelijk. Ook al liggen er oranje kleedjes op de tafels. Het is belangrijk om samen te praten.

Abdul Yildirim: We kunnen Nederland niet vergelijken met Amerika. In Amerika zijn veel meer doven.

Yoma Jonker: Als ik in het clubhuis kijk, krijg ik kippenvel. Er hangen plaatjes van tulpen aan de muur. Er is helemaal niks te zien van dovensgeschiedenis.

Richard Cokart: Natuurlijk moeten jongeren respect hebben voor het verleden. Maar we moeten ook aan de toekomst denken.

Openbare aanklager: Je kunt het leven vergelijken met een boom: de wortels zijn het verleden. Een boom zonder wortels valt om.

Fiona de Haas: Die oude kleedjes zijn niet zo belangrijk. Daar moeten we overheen stappen. Ouderen kunnen jongeren ook om advies vragen.

John van Gelder: Toen ik vroeger op de dovenschool zat, zaten jonge en oudere leerlingen bij elkaar. De kleinere kinderen leerden van de grotere. Er was veel onderling contact. We speel-

den samen buiten, we leerden gebaren van hen. We keken tegen hen op.

Maar nu, bij de nieuwe Ammanschool, zijn de jongere en oudere leerlingen gescheiden. Ze ontwikkelen ieder hun eigen gebaren. Ze leren niet meer van elkaar. Ik vind dat slecht. Ik vind dat de situatie van vroeger weer terug moet komen.

(Het publiek applaudisseert.)

Rudi Hietbrink: Jullie jongeren klagen erover dat wij van die ouderwetse activiteiten voor jongeren organiseren. Maar dat is niet zo. Wij ouderen organiseren disco voor dove jongeren. We hebben ervoor gezorgd dat er kaarten voor dove jongeren werden gereserveerd bij het concert van de Rolling Stones.

Ingo Schum: Ik heb me er altijd over verbaasd dat dove jongeren een disco willen. Harde muziek, die ze niet horen. Terwijl de muziek speelt, zitten ze te gebaren!

Rechter: vat de discussie samen en telt de stemmen, 19 stemmen voor de openbare aanklager, 6 voor de advocaat.

De rechter overlegt met de openbare aanklager en de advocaat over de tijd.

Rechter: De jongeren willen naar de disco, de ouderen willen naar bed, daarom laten we een stelling vallen!

(Het publiek lacht.)

5. De jongeren zijn veel minder solidair met de dovenwereld dan vroeger.

Openbare aanklager: Dove jongeren zijn veel minder solidair met de dovenwereld dan vroeger. Dat is een gevaarlijke ontwikkeling. Samen staan doven sterk. We moeten doorgaan met vechten, anders verzwakt de dovenwereld en verdwijnen de voorzieningen waar we zo hard voor hebben gevochten.

Advocaat: Doven waren vroeger meer solidair. Dat komt omdat er van buiten af veel meer on-

derdrukking was. Dus waren doven gedwongen tot solidariteit. Nu is de maatschappij anders. Ouders van dove kinderen leren nu gebaren. Steeds meer horenden volgen een gebarencursus. Op school leren de leerkrachten gebaren. Die solidariteit is dus veel minder nodig.

Suzanne Davina: Dankzij de ouderen zijn er nu allerlei voorzieningen zoals teksttelefoon. Jongeren hoeven nu niet overal naartoe te reizen. Ze kunnen met elkaar bellen of e-mail gebruiken.

Pascal Ursinus: Er zijn veel meer technische mogelijkheden. Ook dove jongeren voelen verbondenheid met de dovenwereld, maar ze hoeven niet meer echt bij elkaar te komen. Via het Internet bijvoorbeeld zijn nu ook veel contacten.

Rudi Hietbrink: Maar als horende mensen zeggen: weg met ondertiteling, dat is veel te duur. Wat doen wij doven dan?

Yoma Jonker: Ouderen zeggen vaak dat wij jongeren 'profiteren'. Daar kan ik me zo kwaad over maken, over dat woord 'profiteren'.

Openbare aanklager: Het gaat erom dat als jongeren en ouderen in de dovenwereld niet solidair zijn, de dovenwereld ten onder gaat.

Deanna van Hall: Jongeren hebben een andere manier van actie voeren. Ouderen begrijpen dat vaak niet. Aan de andere kant moeten jongeren beseffen dat ze zelf ook oud worden.

Johan Wesemann: Ik maak me zorgen over de solidariteit. Door de individualisering is er minder solidariteit. Neem bijvoorbeeld de gebarenpostzegel. Er is niet genoeg actie voor gevoerd en nu hebben we geen gebarenpostzegel.

Doven moeten zich bewust worden van wat er in de maatschappij gebeurt en leren om demonstraties te organiseren. De directeurs van de dovenscholen hebben een machtige positie. Zij bepalen wat er wel en niet gaat gebeuren. Doven hebben geen sleutelposities.

Abdul Yildirim: Ik denk dat jongeren tegenwoordig meer verwend zijn, dat maakt ze lui.

De rechter sluit de discussie af en telt de stemmen. De meerderheid is voor de openbare aanklager.

Dora Brinkman krijgt als oudste het laatste woord: Ik vind dat jongeren en ouderen elkaar moeten respecteren. Ik wens jullie allen het allerbeste!

PS

Uit het publiek komt het verzoek om een OOGgetuigen te organiseren over de volgende thema's:

- dovensport
- relatie doven en slechthorenden.

Via e-mail bereikt ons het verzoek om een OOGgetuigen te wijden aan 'dovencultuur'.

Rechter	Sarah Muller
Advocaat	Wilma Matthijssen
Openbare aanklager	Henk Buter
Griffier	Ria van Hoesel

Jury

Marcella Aardenhout, Ridderkerk
 Sanny Ankersmit, Amsterdam
 Brenda Beentjes, Amsterdam
 Johanna van Beeten, Amsterdam
 Marja Bönker, Amsterdam
 Dora Brinkman, Amsterdam
 Natascha Brökling, Amsterdam
 Rie Brouwer, Amsterdam
 metgezel Rie Brouwer, Jemen
 Jean Couprie, Oud-Loosdrecht
 Els Cokart, Amsterdam
 Richard Cokart, Amsterdam
 Suzanne Davina, Amsterdam
 Wim Emmerik, Amsterdam
 John van Gelder, Amsterdam
 Kartini Le Grand, Haarlem
 Fiona de Haas, Purmerend
 Heidi de Haas, Purmerend
 Deanna van Hall, Amsterdam
 Benno Harterink, Tull en Waal
 Rina Hietbrink, Leidschendam
 Rudi Hietbrink, Leidschendam
 Ruby Hoette, Australië
 Ingrid Jansen, Wormer
 Yoma Jonker, Rotterdam
 Mieke Julien, Amsterdam
 Piet Kole, Rotterdam
 Mevrouw Kole, Rotterdam
 Jos Kreike, Haarlem
 Kruit ?
 Hanneke Landwehr, Amsterdam
 Ans Luppés, Amsterdam
 Ineke Luttk, Den Helder
 Kika Meereboer, Schoorl
 Giselle Meyer, Amsterdam
 Elly Muller, Amsterdam
 Monique Oosting, Amsterdam
 Afry Ooteman, Amsterdam
 Jelle Postma, Amsterdam
 Radha Jivon, Amsterdam
 Anna Petra Ragnolini, Capelle a/d IJssel
 Alex de Ronde, Amsterdam
 Adrie Ros, Almere
 Syll Schaap, Amsterdam
 Ingo Schum, Amsterdam
 B. Schut, Amsterdam
 David da Silva, Amsterdam
 Bert Smale, Apeldoorn
 Pascal Ursinus, Utrecht
 Teja Vossen, Amsterdam
 Johan Wesemann, Bergen op Zoom
 Tineke Wesemann, Bergen op Zoom
 Abdul Yildirim, Den Haag
 Martijn Zuidema, Capelle a/d IJssel

Er waren in totaal 54 deelnemers, van wie 29 uit Amsterdam, 24 van buiten Amsterdam en van 1 deelnemer is de woonplaats onbekend.

A D R E S S E N

Jongeren Commissie (JC)
 Stichting Belangen Nederlandse Dove Jongeren
 Bezoekadres: Kerkstraat 1
 3401 CM IJsselstein
 Postadres: Postbus 19
 3500 AA Utrecht
 tt/f 030 688 02 24

Bestuur:
 Secretaris: Wilma Matthijssen
 Project Arbeid: Jos de Winde
 Project Doventelefoon: Monica Versluis

Doventelefoon

Kindertelefoon voor dove kinderen en jongeren:
 0346 35 07 59

Landelijke Organisatie Dove Ouderen (LODO)

Voorzitter: Freek Wijkhuizen
 Penningmeester: vacant
 Bestuursleden: Martie Koolhof en
 Annemarie Hoogenboom
 Medewerker statuten: Jo Vermeulen
 Secretaris: Ria van Hoesel
 Van den Bergh van Eysingsplantsoen 82
 2082 XE Santpoort
 tt/f 023 538 59 38

B O E K E N

Van-boek

Gids voor dove jongeren met informatie over
 wonen, werken en geld.
 Te bestellen bij de Jongeren Commissie.

OOGgetuigen is een initiatief van Theater 't OOG en wordt uitgevoerd door Handtheater in samenwerking met Woord & Gebaar.

OOGgetuigen is een serie discussie-avonden in de vorm van een rechtszitting. Er wordt gediscussieerd over thema's de dovenwereld betreffende.

De functie van rechter, verdediger en openbare aanklager wordt door steeds andere (dove) mensen bekleed.

OOGgetuigen wordt mogelijk gemaakt door een financiële bijdrage van

- Fonds Vorming en Educatie van Doven
- Juliana Welzijn Fonds
- Nationaal Revalidatie Fonds
- Stichting Anton Jurgens Fonds
- Stichting het R.C. Maagdenhuis

Als iemands naam of bijdrage aan de discussie is vergeten of fout weergegeven, geef dat dan door via fax 020 689 56 57 of via e-mail julien@xs4all.nl.

Verslag	Mieke Julien
Vormgeving	Hilde Salverda
Productie	Handtheater en Theater 't OOG

OOGgetuigen 5 is een uitgave van Handtheater

Theater 't OOG is een centrum voor dovencultuur en gebarentaal. Naast theatervoorstellingen in de Nederlandse Gebarentaal organiseert Theater 't OOG andere visuele voorstellingen en culturele activiteiten.

Handtheater is een theatergroep die voorstellingen brengt in de Nederlandse Gebarentaal.

Handtheater/Theater 't OOG

Bilderdijkkade 60
1053 VN Amsterdam
t 020 412 38 21
tt/f 020 689 56 57

Uit dit verslag mag alleen na schriftelijke toestemming worden geciteerd.

© Handtheater, Amsterdam juli 1998